

Wyrok z dnia 30 maja 2001 r.

I PKN 415/00

Wprowadzenie pracownika przez pracodawcę w błąd co do rzeczywistej przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę może uzasadniać przywrócenie terminu do wniesienia odwołania (art. 265 § 1 KP).

Przewodniczący SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca), Sędziowie: SN Józef Iwulski, SA Kazimierz Josiak.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2001 r. sprawy z powództwa Marii S. przeciwko Szkole Podstawowej w P. o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 9 marca 2000 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Gliwicach z dnia 12 października 1999 r. [...] i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 12 października 1999 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Gliwicach oddalił roszczenie powódki Marii S. o przywrócenie do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy w Szkole Podstawowej w P. Sąd Rejonowy ustalił, że powódce zatrudnionej na stanowisku mianowanego nauczyciela nauczania początkowego w dniu 24 maja 1999 r. wręczono wypowiedzenie warunków pracy i płacy z uzasadnieniem, iż jego przyczyną jest zmniejszenie liczby uczniów do klasy I i brak zgody rodziców na wychowawstwo, a zaproponowano stanowisko wychowawcy świetlicy w wymiarze 26 godzin tygodniowo. Powódka została pouczona o terminie i trybie odwołania od wypowiedzenia, lecz go nie wykorzystała. Dopiero w dniu 30 sierpnia 1999 r. wniosła pozew z wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania. Sąd pierwszej instancji nie znalazł podstaw do przywrócenia uchybionego

terminu, gdyż pomiędzy wręczeniem wypowiedzenia a wniesieniem odwołania nie wystąpiły zdaniem tego Sądu takie okoliczności, które ekskulpowałyby powódkę w uchybieniu terminu.

Stanowisko Sądu Rejonowego w całej rozciągłości podzielił Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, który wyrokiem z dnia 9 marca 2000 r. oddalił apelację powódki.

W kasacji od powyższego wyroku powódka zarzuca naruszenie art. 265 KP, pominięcie art. 86 KC oraz art. 8 KP, a także art. 234 i 381 KPC.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja okazała się uzasadniona. Przepis art. 30 § 4 KP nakłada na pracodawcę obowiązek wskazania w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, iż wskazana przyczyna powinna być rzeczywista (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1999 r., I PKN 645/98 OSNAPiUS 2000 nr 11, poz. 420, z dnia 15 kwietnia 1999 r. I PKN 9/99, OSNAPiUS 2000 nr 12, poz. 464, wyrok z dnia 13 października 1999 r., I PKN 304/99, OSNAPiUS 2001 nr 4 poz. 118). Wprawdzie podstawowego znaczenia „rzeczywistość” przyczyny nabiera w aspekcie jej zasadności (art. 45 § 1 KP), co ma miejsce dopiero podczas rozpatrywania odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę wniesionego w terminie zakreślonym w art. 264 § 1 KP, jednakże rzeczywistość przyczyny może mieć zasadnicze znaczenie dla subiektywnego przekonania pracownika co do celowości wniesienia odwołania od wypowiedzenia. W przedmiotowej sprawie jako jedną z przyczyn, wymienioną na pierwszym miejscu wskazano „zmniejszenie liczby uczniów do klas I.” Powódka przyjmując tę przyczynę za rzeczywistą uznała wniesienie odwołania od wypowiedzenia za niecelowe, jednakże zmieniła zdanie, gdy będąc na wycieczce nauczycielskiej w dniach 23 - 25 sierpnia 1999 r., kiedy jeszcze była nauczycielem mianowanym w Szkole Podstawowej w P., powzięła wiadomość, że w pozwanej szkole będzie zatrudniony nauczyciel i pozostaną nadal dwie klasy pierwsze. Ta okoliczność zadecydowała, że powódka niezwłocznie podjęła próbę (bezskuteczną) wręczenia przełożonej odwołania od wypowiedzenia i uczyniła to w Sądzie 30 sierpnia 1999 r. Stwierdzenia powyższe należą do ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, zaakceptowanych przez Sąd

drugiej instancji. W ocenie Sądu Najwyższego ustalenie podania w wątpliwość „rzeczywistości” pierwszej ze wskazanych przyczyn wypowiedzenia zestawione z wniesieniem w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o „nierzeczywistości” takiej przyczyny odwołania od wypowiedzenia, z jednoczesnym wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia, uprawdopodobnia, że powódka w okresie od doręczenia wypowiedzenia do momentu dowiedzenia się o braku tej przyczyny znajdowała się pod wpływem błędu, a tym samym uchybienie terminu nastąpiło bez winy powódki i uzasadnia jego przywrócenie, a następnie merytoryczne rozpoznanie powództwa zarówno w aspekcie rzeczywistości i zasadności obydwu przyczyn wypowiedzenia, jak i wzmożonej ochrony trwałości stosunku pracy nauczyciela mianowanego. Powyższe rozważania czynią uzasadnionym zarzut naruszenia art. 265 § 1 KP.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy w oparciu o art. 393¹³ § 1 KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====